

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

Система менеджменту якості

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПОРЯДОК ВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

СМЯ НАУ ПР 06.30 (14) – 01 – 2021

КИЇВ

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ Про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти	Шифр документа	СМЯ НАУ ПР 06.30(14) – 01 – 2021
стор. 2 з 9			

ЗАТВЕРДЖЕНО:

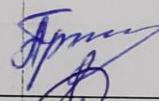
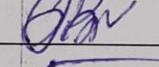
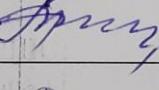
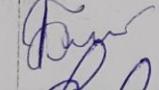
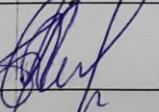
Вченю радою університету,
протокол № 12 від 20.12.2021р.

УВЕДЕНО В ДІЮ:

Наказом ректора від 20.01.2022р.№025/од

(Ф 03.02 – 31)

УЗГОДЖЕННЯ:

	Підпис	Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ	Посада	Дата
Розробник		Андрій ГІЗУН	Начальник моніторингу відділу якості вищої освіти	
Узгоджено		Рімвідас ХРАЩЕВСЬКИЙ	Перший проректор	
Узгоджено		Анатолій ПОЛУХІН	Проректор з навчальної роботи	
Узгоджено		Сергій БОНДАРЧУК	Начальник управління кадрів та документообігу	
Узгоджено		Леся ПРУДИВУС	Начальник юридичного відділу	

Рівень документа – 2а

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ Про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти	Шифр документа	СМЯ НАУ ПР 06.30(14) – 01 – 2021
стор. 3 з 9			

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення «Про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти» (далі - Положення) розроблено на основі Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», «Методичних рекомендацій для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності», Постанови Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2021 р. № 897 «Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації», Статуту Університету, Положення «Про виявлення та запобігання академічному plagiatu», введенному в дію наказом ректора №359/од від 16 липня 2018 року.

1.2. Загальні положення та принципи політики забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності, види відповідальності за порушення академічної доброчесності та процедури розгляду фактів порушення академічної доброчесності Радою з якості університету визначені Положенням «Про виявлення та запобігання академічному plagiatu».

1.3. Процедури проведення перевірки академічних та наукових текстів студентів і працівників Національного авіаційного університету визначені «Порядком перевірки академічних та наукових текстів на plagiat».

1.4. Це Положення регламентує порядок скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації (далі - Рішення) у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, процедуру розгляду справи про порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, процедуру розгляду питання щодо добровільної відмови здобувача вищої освіти від ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, правові наслідки скасування Рішення та порядок його оскарження.

1.5. Дія цього Положення поширюється на рішення про присудження ступенів вищої освіти “молодший бакалавр”, “бакалавр” і “магістр” та присвоєння відповідних кваліфікацій.

1.6. Встановлення факту порушення академічної доброчесності базується на таких основних принципах:

- усвідомлення важливості академічної доброчесності та відповідальності за її порушення;
- нульова толерантність до порушення академічної доброчесності;
- дотримання норм законодавства та внутрішніх нормативних документів закладу вищої освіти;
- справедливість та об’єктивність;
- правова визначеність, відкритість та прозорість правил і процедур виявлення фактів порушення академічної доброчесності та відповідальності за її порушення.

1.7. Скасування Рішення здійснюється з урахуванням вимог Закону України “Про освіту” у разі виявлення, зокрема у кваліфікаційній роботі, академічного plagiatu, фабрикації, фальсифікації, списування, обману, хабарництва.

1.8. Скасування Рішення Національного авіаційного університету (далі - Університет) здійснюється виключно Національним авіаційним університетом або його правонаступником.

1.9. Права особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, визначені частиною восьмою статті 42 Закону України “Про освіту”.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ Про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти	Шифр документа	СМЯ НАУ ПР 06.30(14) – 01 – 2021
стор. 4 з 9			

2. РОЗГЛЯД СПРАВИ ПРО ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Університет ініціює процедуру виявлення фактів порушення академічної доброчесності щодо осіб, яким присуджено ступінь вищої освіти та присвоєно відповідну кваліфікацію, за рішенням вченого ради Університету або вчених рад структурних підрозділів Університету (факультетів, навчально-наукових інститутів) або на підставі повідомлення про факт порушення академічної доброчесності.

2.2. Повідомлення про факт порушення академічної доброчесності (далі - Повідомлення) подається на офіційну адресу Університету фізичною або юридичною особою, громадським об'єднанням без статусу юридичної особи у довільній письмовій формі або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки. Повідомлення обов'язково повинно містити таку інформацію:

- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності;
- зміст порушення академічної доброчесності під час здобуття відповідного ступеня вищої освіти такою особою;
- докази, що підтверджують факт порушення академічної доброчесності, включаючи прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) автора/авторів та посилання на джерело оприлюднення розробок, наукових (науково-технічних) результатів, що належать іншим особам та були використані особою, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, інші докази щодо фабрикації чи фальсифікації наукових результатів;
- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи або найменування заявника, його поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер телефону.

За відсутності будь-якої з вищенаведеної інформації Повідомлення не розглядається.

Рік присудження ступеня вищої освіти та інші додаткові відомості надаються за наявності інформації.

2.3. Анонімні Повідомлення не підлягають розгляду.

2.4. Університет зобов'язаний у 5-ти денний строк з моменту надходження Повідомлення вжити всіх можливих заходів для інформування особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, про факт розгляду справи та його хід.

2.4. Повідомлення передається на розгляд Голові Ради з якості Університету.

2.5. Голова Ради з якості у 5-ти денний строк передає Повідомлення та долучені до нього матеріали випусковій кафедрі (або її правонаступнику), здобувачем якої була особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності. Експертна рада при кафедрі, що формується згідно з п. 4.6. «Порядку перевірки академічних та наукових текстів на plagiat», у строк не більше як 21 календарний день проводить службове розслідування щодо питань, про які йдеться в Повідомлені.

2.6. Особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, та її науковий керівник мають право подати свої письмові пояснення щодо наведених фактів можливого порушення академічної доброчесності в термін до завершення розгляду справи Експертною радою при кафедрі або відмовитись від їх надання.

2.7. У рамках службового розслідування можлива повторна перевірка кваліфікаційної роботи на наявність збігів та запозичень автоматизованою антиплагіат-системою, що використовуються в Університеті. Також при наявності джерел в електронній формі може бути проведено порівняння текстів кваліфікаційної роботи і роботи, яка потенційно була використана здобувачем з порушенням вимог академічної доброчесності. Така перевірка

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ Про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти	Шифр документа	СМЯ НАУ ПР 06.30(14) – 01 – 2021
стор. 5 з 9			

здійснюється відповідальною особою на випусковій кафедрі, що призначається згідно з «Порядком перевірки академічних та наукових текстів на plagiat», а звіт з перевірки завіряється завідувачем кафедри.

2.8. По завершенню службового розслідування Експертна рада при кафедрі складає свій експертний висновок та передає його Голові Раді з якості.

2.9. Голова Ради з якості своїм розпорядженням формує Комісію з академічної доброчесності з числа науково-педагогічних працівників у складі не менше 3-х осіб, що мають науковий ступінь не нижче кандидата наук та відповідність їх освітньої та професійної кваліфікації тематиці дослідження або спорідненої галузі, але не мають конфлікту інтересів та не є працівниками випускової кафедри. При цьому під тематикою дослідження розуміється частина предметної (дисциплінарної) сфери спеціальності (спеціальностей, галузей знань – для міждисциплінарних робіт), у рамках якої здійснюється інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань, та за якою публікуються наукові результати.

Компетентність науково-педагогічного працівника за тематикою дослідження здобувача визначається наявністю не менше трьох наукових публікацій, опублікованих протягом трьох останніх років до дня утворення Комісії з академічної доброчесності, за тематикою дослідження здобувача у наукових виданнях, включених на дату опублікування Переліку наукових фахових видань України або в іноземних періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (окрім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом). Монографія одноосібного авторства або наукова публікація в іноземному періодичному науковому виданні, віднесеному до першого-третього квартилів (Q1 – Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, для цілей цього Положення прирівнюється до двох наукових публікацій.

2.10. Якщо Повідомлення стосується порушення академічної доброчесності особою, що не є (була) здобувачем вищої освіти, то процедура його розгляду починається одразу зі створення Головою Ради з якості Комісії з академічної доброчесності та здійснюється відповідно до Положення «Про виявлення та запобігання академічному plagiatu».

2.11. На основі матеріалів Повідомлення, експертного висновку Експертної ради при випусковій кафедрі та письмових пояснень особи, стосовно якої порушене питання про порушення нею академічної доброчесності, та її наукового керівника (за наявності) Комісія з академічної доброчесності у строк не більше місяця складає остаточний експертний висновок, в якому відображається інформація про наявність або відсутність виявлених фактів порушення академічної доброчесності, їх опис та характеристика.

2.12. На основі експертного висновку Рада з якості приймає одне з таких рішень:

- про скасування Рішення;
  - про відсутність підстав для скасування Рішення
- та передає його на затвердження Вченому радою Університету.

2.13. Рішення про скасування Рішення набирає чинності через шість місяців з дати введення в дію рішення Вченої ради університету.

2.14. У випадку відсутності підстав для скасування Рішення Університет протягом 3-х днів інформує про це заявника та інші зацікавлені сторони.

2.15. Процедура розгляду справи про порушення академічної доброчесності не може тривати більше 2-х місяців.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ Про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти	Шифр документа	СМЯ НАУ ПР 06.30(14) – 01 – 2021
стор. 6 з 9			

3. ДОБРОВІЛЬНА ВІДМОВА ВІД СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПРИСВОЄННЯ ВІДПОВІДНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

3.1. Особа, яка має ступінь вищої освіти та якій присвоєно відповідну кваліфікацію, до подання експертного висновку Комісією з академічної доброчесності, що готується за результатами перевірки інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності, може добровільно відмовитися від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації, подавши до Університету відповідну заяву в довільній формі, завірену нотаріально або з використанням кваліфікованого електронного підпису.

3.2. Подана заява про відмову від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації не може бути відкликана з дня прийняття Університетом рішення про скасування Рішення.

3.3. Протягом десяти робочих днів із дня надходження заяви Університет приймає рішення про скасування Рішення.

4. НАСЛІДКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ

4.1. У разі скасування Рішення Університет протягом трьох робочих днів інформує особу, щодо якої прийнято рішення, та заявника, звертається до МОН України із заявою про внесення відповідної інформації до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, документує рішення в особовій справі особи, щодо якої прийнято рішення, а також розміщує зазначену інформацію у відкритому доступі на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти. В інформації у відкритому доступі відображаються рік випуску, спеціальність, спеціалізація та/або освітня програма, серія та реєстраційний номер диплому.

4.2. У разі скасування Рішення відповідний документ про вищу освіту та документи про вищу освіту, видані на його основі, стають недійсними.

4.3. МОН України відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2021 р. № 897 «Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації» протягом десяти робочих днів з дня надходження повідомлення про скасування Рішення:

- вносить в Єдину державну електронну базу з питань освіти інформацію про недійсність зазначеного (зазначених) у пункті 17 документа (документів) про вищу освіту;

- у разі скасування рішення щодо присвоєння кваліфікації, необхідної для доступу до професії, для якої запроваджене додаткове регулювання, повідомляє уповноваженим органам, які здійснюють відповідне регулювання.

4.4. Особа, стосовно якої скасовано Рішення, має право поновитися для здобуття вищої освіти. При цьому заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше 50 відсотків кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, отриманих за освітньою програмою, за якою скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

4.5. У разі добровільної відмови від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації особа має право поновитися для однократної підготовки та проходження компонента (компонентів) атестації, де було порушене академічну доброчесність, при цьому заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати повний (за винятком кредитів, пов'язаних з академічною недоброчесністю) обсяг кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, отриманих за освітньою програмою, за якою скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

4.6. У разі скасування Рішення через виявлення у кваліфікаційній роботі здобувача вищої освіти академічного plagiatu, фабрикації чи фальсифікації протягом чотирьох місяців з дати скасування Рішення Комісією з академічної доброчесності Ради з якості проводиться

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ Про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти	Шифр документа	СМЯ НАУ ПР 06.30(14) – 01 – 2021
стор. 7 з 9			

перевірка інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності керівником здобувача вищої освіти під час написання здобувачем кваліфікаційної роботи. У випадку підтвердження таких фактів Рада з якості приймає рішення, яке оформлюються відповідним протоколом, та подає на розгляд Вченій раді Університету для призначення виду академічної відповідальності, передбаченого Положенням «Про виявлення та запобігання академічному плагіату».

5. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ ПРО СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ

5.1. Особа, стосовно якої прийнято рішення про скасування Рішення, та/або заявник протягом двох місяців з дати прийняття рішення про скасування Рішення мають право подати апеляцію щодо рішення про скасування Рішення до МОН або оскаржити його в суді.

5.2. Апеляція щодо рішень про скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєної відповідної кваліфікації (далі - Апеляція) подається до МОН особою, стосовно якої прийнято рішення про скасування Рішення, або заявником, або їх представником у довільній письмовій формі або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки. Апеляція стосується дотримання закладом вищої освіти процедури скасування Рішення та не стосується розгляду порушення академічної доброчесності по суті. Апеляція повинна містити таку інформацію: прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої прийнято рішення про скасування Рішення, рік присудження ступеня вищої освіти, відомості про прийняте закладом вищої освіти рішення про скасування Рішення, підстави для апеляції та інформацію, що їх підтверджують, вимоги щодо скасування Рішення за результатами розгляду апеляції, зокрема про повторний розгляд справи про порушення академічної доброчесності.

5.3. Апеляція розглядається Науково-методичною радою МОН протягом шести місяців з дати подання апеляції, яка встановлює, чи було дотримано закладом вищої освіти процедуру скасування рішення у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності.

5.4. За результатами розгляду апеляційної заяви приймається одне з двох рішень: задовільнити вимоги особи, що подає апеляцію, повністю або частково або відмовити особі, що подає апеляцію, у задоволенні вимог.

5.5. Університет протягом двох тижнів на вимогу МОН під час проведення апеляції зобов’язаний надати матеріали, на основі яких затверджено висновок про наявність виявлених фактів порушень академічної доброчесності, протоколи та інші матеріали, якими задокументовано реалізацію процедури скасування Рішення.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Це положення затверджується Вченою радою університету та набуває чинності з дати введення його в дію наказом ректора

6.2. Всі зміни та доповнення до Положення затверджуються Вченою радою університету.

6.3. Відповідальність та контроль за виконанням Положення несуть посадові особи Університету відповідно до їх функціональних обов’язків.

	<p>Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>Про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>СМЯ НАУ ПР 06.30(14) – 01 – 2021</p>
		<p>стор. 8 з 9</p>	

(Φ 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

(Φ 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

	<p>Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>Про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>СМЯ НАУ ПР 06.30(14) – 01 – 2021</p>
		<p>стор. 9 з 9</p>	

(Φ 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

(Φ 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН